

ДО: Научно жури

На конкурс за академична длъжност „Професор”
в “ УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО”,
катедра „СЧЕТОВОДСТВО И АНАЛИЗ“

Р Е Ц Е Н З И Я

от проф.д-р Стоян Димитров Стоянов

УНСС, катедра „Счетоводство и анализ“ направление „Икономика“,

Научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската
дейност“

Относно: Конкурс за професор по професионално направление 3.8.
„Икономика“ ,научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ
на стопанската дейност /счетоводна отчетност/“ на доц. д –р Румяна Савова
Пожаревска в катедра „Счетоводство и анализ“ при“ Финансово-счетоводен
факултет“ на УНСС

1. Информация за конкурса:

Конкурсът е обявен в „Държавен вестник“ бр. 69 от 25.08.2017 г. на основание чл. 29а от ЗРАСРБ и чл. 35 от Правилника за организацията и провеждането на конкурси за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в УНСС, решение на АС №5/12.07.2017 г. за нуждите на катедра „Счетоводство и анализ“ в УНСС. Научното жури и рецензентът са определени със Заповед на Ректора на УНСС № 2235/24.10.2017 г. В конкурса участва само един кандидат – доц. д-р Румяна Пожаревска.

2. Информация за кандидата в конкурса

Румяна Пожаревска е родена на 03.12.1958 г. Назначена е за асистент в катедра „Счетоводство и анализ „ в УНСС през 1991 г. Избрана е на академична длъжност доцент 2010 г. От 2005 г. е доктор по икономика по научна специалност 05.02.07. „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“. В момента е заместник – декан по международното сътрудничество на ФСФ при УНСС.

Към материалите по конкурса за доцент са представени съответни документи, от които става ясно, че кандидатът отговаря на условията в Закона за развитието на академичния състав в Р България и Правилника за неговото приложение, както и Правилника за развитие на академичния състав в УНСС.

Доц. д-р Румяна Пожаревска провежда лекционни курсове и семинарни занятия пред студенти от ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ по дисциплините Основи на счетоводството, Счетоводство на нематериалните активи, Банково и бюджетно счетоводство.

От предоставената справка за учебната аудиторна заетост се вижда, че тя превишава установения норматив. Всичко това дава основание да се направи

заключение, че е налице съответствие на академичната компетентност на кандидата с профила на конкурса и е изпълнено изискването за достатъчна учебна натовареност.

3. Обща характеристика на представените научни трудове:

За участие в конкурса доц. д-р Румяна Пожаревска е предоставила за рецензиране 32 броя публикации, обединени в приложения Списък по групи, както следва: монографии - 6, студии – 1, научни статии – 14, научни доклади на конференции – 9, учебници и учебни помагала – 2.

Научните трудове са по специалността на конкурса. В преобладаващата част от тях се третират основни въпроси на счетоводното отчитане на нематериалните активи, финансово счетоводство и организацията и документацията на учебния процес.

В представените монографии една, от които е самостоятелна („Счетоводни аспекти на интелектуалния капитал“) се разглеждат основни въпроси, свързани с организацията и методологията за отчитане на интелектуалния капитал и нематериалните активи. Изяснена е връзката интелектуален капитал, интелектуална собственост и нематериални активи, дефинирани са квалификационни признаци за групирането на нематериалните активи и са изведени нови такива, като обекти на счетоводната отчетност.

Отделни монографии са посветени на предизвикателствата пред счетоводната теория и практика, генерирани от развитието на креативна икономика и интелектуалния капитал и на възможностите за развитието на организацията и нормативната уредба на счетоводството в България за малки и средни предприятия върху основата на континенталната счетоводна система. Една от монографиите е публикувана на английски език, а друга на руски език.

Представената научна студия е написана и издадена на английски език в Германия.

Научните статии на кандидата за професор са публикувани в специализирани научни списания. Една от тях в списание, индексирано в Thomson Reuters или Scopus. Другите 7 са английски език.

В научните доклади, изнесени на конференции се доразвиват и конкретизират някои от идеите и постановките на доц. д-р Румяна Пожаревска от научно – изследователските ѝ интереси. Пет от докладите са публикувани на английски език.

Определени изследвания и разработки на кандидата за професор са посветени на усилията на катедрата и факултета за усъвършенстване на учебната документация за обучението на специалностите във факултета и по-конкретно специалност „Счетоводство“. Изследвани са структурата и съдържанието на учебните програми и са очертани модерните тенденции в обучението. Резултатите от изследването са систематизирани в самостоятелен монографичен труд.

Представените учебници и учебни помагала имат методическо значение за обучението по счетоводство и по-специално по Финансово счетоводство и Счетоводното отчитане на нематериалните активи на студентите от УНСС. Те са написани на добро теоретично равнище и включват отделни части с практико – приложен характер, които са подходящи за учебно - преподавателския процес.

В допълнение към научната продукция на доц. д – р Румяна Пожаревска следва да се отбележи и участието ѝ в научно – изследователски, образователни, научно – приложни и бизнес проекти с университетско и национално значение.

Научните трудове на доц. д – р Румяна Пожаревска свидетелстват за задълбочени икономически познания и висока специална подготовка по научната специалност на конкурса. Повечето от разработките имат подчертано методическо и приложно значение за обучение на студентите и счетоводната практика.

4. Научно-приложни постижения и приноси.

Прегледът на научната продукция на кандидата за професор и отбелязаните резултати, са основа за извеждане на по-важните постижения с характер на научно – приложни приноси. Те са систематизирани и представени по подходящ начин от доц. д-р Румяна Пожаревска в представените материали по конкурса. Ние приемаме така представените научно – приложни приноси като отбелязваме, че те имат значение за допълване и развитие на счетоводната теория чрез извеждане на критерии за признаване и изследване на същностни характеристики на нови класификационни групи активи; признаване, отчитане и представяне на интелектуалния капитал; разработване на модели за отчитане на нови счетоводни обекти генерирани от креативната икономика. Направени са конкретни предложения за изменение и усъвършенстване на съществуващата счетоводна уредба относно третирането на съществени отчетни обекти като нематериалните активи, материалните запаси, интелектуалния капитал, квоти за емисии на парникови газове и други.

Кандидатът за професор има сериозен принос за разработване и адаптиране на учебни програми по счетоводство, в съответствие с изискванията на водещи международни професионални организации в областта на счетоводството и одита.

С участието си в учебника за отчитане на нематериалните активи доц. д-р Румяна Пожаревска прави съществен принос за разработването на специфичната материя в тази област и систематизирането ѝ за първи път във форма и съдържание подходящи за учебния процес.

Може да се обобщи, че в научните трудове на кандидата за професор се разглеждат важни въпроси от теорията и практиката на счетоводството и обезпечаването на учебния процес с подходяща документация. Отбелязаните постижения и резултати са достатъчно основание да се даде положителна оценка на научната и изследователската дейност на доц. д - р Румяна Пожаревска.

В специална справка към документацията по конкурса са посочени 60 цитирания от научни трудове на доц. д – р Румяна Пожаревска в публикации на други автори от България. Това свидетелства за признание и разпознаваемост в научните среди на кандидата в конкурса за доцент.

5. Критични бележки и препоръки:

При прегледа на научните трудове на кандидата в конкурса за академична длъжност професор прави впечатление преобладаващото място на изследванията в областта на счетоводството на нематериалните активи. Добре са разработени някои модерни и приложни аспекти на финансовата отчетност. Като препоръка на кандидата може да се посочи да се задълбочат изследванията на теоретичните основи на счетоводството и поставянето им на по-широка методологична база, включително и при обособяването на различни клонове и направления на счетоводната наука.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: От направените констатации и дадените оценки за учебно-преподавателската и научно-изследователската дейност, въз основа на представените материали и доказателства за участие в конкурса, може да се направи заключение, че кандидатът отговаря на изискванията за академична длъжност „професор“ в Закона за развитие на академичния състав в Р България и Правилника за неговото приложение, както и Правилника за прилагане ЗРАС на УНСС. Това ми дава основание да предложа на членовете на уважаемото научно

жури да се присъди академична длъжност „професор“ по 3.8. Икономика, научна специалност Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (счетоводна отчетност) на доц. д – р Румяна Савова Пожаревска в катедра „Счетоводство и анализ“ на УНСС - София.

София, 14.12.2017 г.

Рецензент:

Проф.д-р Стоян Стоянов